

det lige paa Hovedet og mene, at de ikke ere i Besiddelse af de ommeldte Dyder, og det maa der virkelig til for at kunne antage, at Mænd, der blot behøve at gribe en lille Smule dybere i deres Overflødighed for at gennemføre Retfærdighed i dette Forhold, hellere ville holde sig tilbage og nedtrykke dem, der ere haardt trykkede i Forveien. Jeg har derfor en anden Tro end den, som syntes at komme til Orde i den høitærede Ministers Foredrag, den nemlig, at det er muligt. Vi ere ikke Omvæltningsemænd, men blot Fremstridsmænd. Svad vi forlange, er ikke blot omhyggelig overveiet i sine Grundprinciper, men meget moderat og besindigt; vi ville ikke fordre nogen Formueskonfiskation, hverken i den ene eller den anden Retning, men stærke ved det Retfærdige i vort Forlangende ere vi ogsaa stærke i det Naab, at der fra alle Sider skal vindes fornøden Kraft til at gennemføre det; thi ellers var Samfundet efter min Mening forraadnet til den Side, hvor man nu tror — og ofte har hørt — at det er helt og holdent. Jeg har tilladt mig at give et Udtryk for min Opfattelse af den meget ærede Ministers Foredrag; det er ikke værd at skuffe sig med Hensyn til Udbyttet af Forhandlingerne om en saa stor og vigtig Sag; men naar det er Folkethingets Mening ikke ganske at gaa bort fra Noget, som vi antogte var en af de vigtigste Sager, vi ville søge at gennemføre, saa forekommer det mig bedst at sige det rent ud, at i alt Fald under saadanne Forudsætninger kan man ikke arbejde med noget Naab paa, hvad der her foreligger. Jeg giver det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds (Ville) Ret i, at man ikke kan bebrejde Regjeringen, at den ikke har taget noget væsentligt Hensyn til, hvad Flertallet i Udvalget ifjor indstillede, da det ikke kom til Forhandling, og jeg kan saa meget mere gjøre det, som jeg for mit Vedkommende ikke kan erkjende, at jeg med Hensyn til disse Indstillinger stod saaledes, at jeg mente, at det ikke skulde kunne føres videre enten til den ene eller til den anden Side, efter de forfattede Overveielser, der kom frem i denne Sag. Jeg er derfor noget tilbøjelig til at ønske, at det Udvalg, som maatte blive nedsat i denne Sag, vilde optage det, som Udvalget behandlede ifjor, som et Slags givet Grundlag, og derfor snarest muligt kunde afgive sin Betænkning; men jeg skal ingenlunde antage, at dermed er givet, at det ved Lovens endelige Behandling her i Thinget i alle Enkeltheder just vil faae dette Udseende. Der er navnlig Spørgsmaalet om Beskyttelse eller Ikke-Beskyttelse. Den Forhandling, vi have ført om dette Punkt, har hovedsagelig indskrænket sig til en Diskussion — forekommer det mig — om Bygningsmedlere og Andre, ret som om det var en Forhandling, der var ført imellem Bygherrer og Tømmermestre; man kunde tænke sig en Forhandling mellem Industriidrivende ført paa denne Maade. Jeg kan ikke rigtig forstaa det, vi i den Henseende hørte

fra det ærede Medlem for Kjøbenhavn; han sagde om Fabrikanten, at hele hans Anlæg var saa nøie beregnet, at blot et lille Stød, saa laa hundrede Arbeidere brodløse; men bedre Forhold existere vel ikke for Gaandværterne; jeg tror, de balancere. Skulde vi gaa efter disse Præmisses, saa skulde man tro, at det ærede Medlem var Beskyttelsesmand; men det er han som bekendt ikke; det kom frem ved Træarbeidet. Nu er det ikke min Tro, at det er slet saa strengt, og at vi nok kunne gaa frem ad den Vej at ophæve Beskyttelse, uden at det skal have saa faarlige Følger for de nævnte Fabrikanter, som bleve nævnte af det ærede Medlem. Men paa den anden Side vil jeg indrømme, at medens Maalet er Ophævelse af Beskyttelse, saa vidt som samtlige Hensyn tillade det, saa pleie vi ikke nogensinde at vælte omkuld, men kun at vise, at det er brugelige og nyttige Reforme, vi ville fremme. Vort Maal er saaledes her, at vi med en vis Forsigtighed og Omhu ville søge at drage Grændsen mellem de Beskyttedes Interesser og Forbrugernes; thi ganske vist er det sandt, at det ser besynderligt ud, at man stundom kan komme til at forcere en enkelt Mand, f. Ex. en Fabrikant, Sneise af Tusinder om Aaret paa de øvrige Statsborgeres Befolkning; men vi maa erkjende, at saadanne Forhold ere opstaaede for Størstedelen ved selve vor Anvisning igjennem gjældende Love, og at vi derfor vilde blive uretfærdige, dersom vi altsor pludselig brøde med den hidtil bestaaende Ordning. Det forekommer mig egentlig ogsaa, at det er derom, Striden dreier sig imellem Beskyttelsesmand og Frihandelsmand, skjøndt mange af disse, naar de rigtig ses efter, ikke fortjene dette Navn: thi de have ofte et eller andet ømt Sted, hvor de ikke rigtig ville have Principet gennemført, men jeg siger, at de Ansuelser, som saaledes fra forskellige Sider udtales, samle sig i Grunden om, hvorvidt man kunde enes om at træffe en omhyggelig, til alle Sider vel overveiet Grændse for de Fremstrids, som skulle gjøres paa denne Vej. — Der er af et æret Medlem i Dag nævnt Ordet „Bærditold“. Man havde det fremme under Forhandlingen ifjor; men man kom efterhaanden til at gysse tilbage derfor. Jeg har imidlertid for mit Vedkommende skænket denne Sag nogen Overveielse, og jeg skal benytte mig til det Udvalg, der vil blive nedsat, om det ikke paa Ny vil tage denne Sag under nærmere Overtanke; thi dersom vi vedblive med ens Beskatning af Varer af samme Benævnelse, ville vi blive meget uretfærdige; men dersom Bærditolden — i alt Fald for flere Vares Vedkommende — kunde gennemføres, vilde vi træffe det Rigtigere og Noget, som af finansielle Hensyn maatte anbefales. Naar vi f. Ex. sætte 2 Mk. pr. Pund Klæde, og forlange, at den fattige Arbejder skal betale sit grove Klæde med 2 Mk. Pundet, til samme Tid som den, der kjøber det fineste Klæde ogsaa kun betaler 2 Mk. pr. Pund, saa have vi strax